

Els nacionalistes escocesos, que passen per un bon moment, reflexionen sobre quan tornaran a impulsar la independència.

La visió des del nord

© The Economist

El Partit Nacional Escocès (l'SNP, conegut per les sigles en anglès), favorable a la independència d'Escòcia, durant la darrera campanya per a les eleccions generals al Regne Unit, va prometre que sacsejaria Westminster. Havent guanyat 56 dels 59 escons d'Escòcia, està complint la promesa. En el poc temps que ha passat des que es va reobrir la Cambra dels Comuns, els seus representants ja han colonitzat el bar preferit dels diputats laboristes, han desafiat la prohibició de fer fotografies a dins de la cambra i, igualitaris fins al moll de l'os, han refusat de fer servir una part de la terrassa que dóna al Tàmesi reservada als diputats ("Ara no ens queda espai a nosaltres!", es queixa un empleat). Tot i perdre, el passat setembre, el referèndum sobre la secessió, el partit viu un moment dolç a Escòcia: governa l'administració escocesa, amb competències transferides, i un de cada cinquanta escocesos adults és membre del partit.

Tanmateix, ara l'SNP afronta una dilema. En el si del partit hom suposa que al final Escòcia se separarà del Regne Unit. Però els membres i els estratèges estan inquietos: quan? "El pitjor que podria passar seria un altre No", adverteix un activista, i afegeix que perquè Escòcia se'n sortís com un país separat s'haurien d'obtenir uns resultats rotunds, no pas amb un 51% a favor, sinó un 60% o un 70%. Van emergint dues

tendències: els qui volen un altre referèndum immediatament i els qui volen esperar el moment propici.

Els de la segona tendència són majoritàriament dels esglaons més alts del partit (probablement hi ha Nicola Sturgeon, la seva líder i primera ministra d'Escòcia). Creuen que el partit hauria de dedicar els propers anys a consolidar la seva posició abans de demanar, en les eleccions al Parlament escocès del 2020, un mandat per celebrar un altre referèndum. La seva consigna és la cautela, recordant que en la cursa del plebiscit de l'any passat la campanya del Sí a la independència va assegurar als escocesos que tenien una oportunitat "única per a aquesta generació" per abandonar el Regne Unit. Els votants escocesos –el 55% dels quals va declinar aquesta oportunitat– no ho ha oblidat. Quan Sturgeon no va descartar un nou referèndum en un debat televisat a Glasgow el mes passat, el públic va mostrar la seva desaprovació.

Els factors demogràfics també militen en favor de la paciència. Els escocesos més joves són els que estan més a favor de la independència. Si això és un fenomen generacional (i la seva opinió no es torna més conservadora a mesura que es facin grans), podem pensar que l'electorat es decantarà gradualment per la secessió en els propers anys.

I l'SNP pot anar acostant cada cop més Escòcia a la independència. Ja hi ha prevista una nova tongada de transferència de competències. A conseqüència

de les promeses de més autonomia fetes pels unionistes durant la campanya de l'any passat, el primer ministre, David Cameron, ha nomenat Lord Smith, un conservador escocès, per organitzar-ne els detalls. El Govern conservador de Cameron ara formalitzarà les seves propostes –que inclouen la transferència de certs percentatges i franges de l'impost sobre la renda, l'impost de passatgers aeris i certs beneficis en prestacions socials– en una llei abans de final d'any, cosa que donarà a Escòcia tanta autonomia com unitats subnacionals d'Estat federals com Suïssa o el Canadà. Sturgeon vol anar més enllà: valdre's de la seva nova força a Westminster per fer pressió i aconseguir, per exemple, el control de l'impost de societats i l'assegurança nacional (pagada per treballadors i empresaris) per promoure les finances escoceses. El seu partit afirma que això podria ser el primer pas cap a la plena autonomia fiscal, tot i que admeten, vagament, que podria costar "uns quants anys" implementar-ho.

SPN. La superioritat de l'SPN davant dels laboristes, el partit que ha dominat la política escocesa durant dècades, ara és aclaparadora.

Altres persones del partit ho veuen com una distracció, i volen que l'SNP busqui un mandat per fer un altre referèndum a les eleccions de l'any vinent al Parlament escocès. L'ala impacient inclou militants històrics que han esperat molts anys l'oportunitat d'aconseguir una Escòcia independent i nous afiliats atrets pel partit gràcies a l'experiència emocionant de la votació de l'any passat. Si ens fixem en la retòrica triomfalista de l'endemà de les eleccions generals, també cal comptar-hi Alex Salmond, el predecessor de Sturgeon.

Aquesta ala tem que unes majors competències podrien afeblir el partit: anul·lant la seva reclamació que tenen les mans lligades per Westminster (una sortida que els permet combinar la retòrica d'esquerres amb una posició centrista a Edimburg) i forçant el partit a fer impopulars retallades o a apujar els impostos així que els subsidis de Londres desapareguin. "Totes les càrregues de la independència sense cap dels beneficis", diu Robin McAlpine,

figura destacada de l'esquerra pro-independència.

A més a més, el lideratge de l'SNP ha de mantenir contents el gran nombre de membres de partit. "Es percebia el poder", diu un seguidor que va assistir al congrés anual del partit del novembre passat, i afegeix que no semblava que aquest poder residís en els "nerviosos" peixos grossos que hi havia a l'escenari sinó en les tres mil persones del públic. Satisfereix contínuament les expectatives dels activistes -fet que inclouria posar fi a les retallades i desempallegar-se de les urpes de Londres- durant diversos anys costarà molt d'esforç. Potser seria més intel·ligent, en comptes de demanar un referèndum directament, treure partit de l'efervescència abans no es dissipï.

Finalment, la superioritat de l'SNP davant dels laboristes, el partit que ha dominat la política escocesa durant dècades, ara és aclaparadora. No avesats a defensar uns escons que durant molt de temps havien donat per fets, la màquina dels laboristes escocesos es va fondre

els dies previs a les eleccions. "Estem en una molt mala situació", diu un cap de campanya. Després de sobreviure per un marge estret a un vot de confiança, el 16 de maig, Jim Murphy, el cap del partit a Escòcia, va presentar la dimissió. La temptació de l'SNP d'impulsar la independència mentre el principal partit unionista d'Escòcia té la moral per terra és elevada.

Per què Sturgeon caurà en la temptació? Situada entre els qui volen esperar i els qui volen anar a totes, Sturgeon trobarà un punt intermedi: prometrà convocar un referèndum si la Gran Bretanya opta per sortir de la UE (Cameron ha promès fer-ne la votació abans del 2017), però, si no, reobrirà el debat de la independència només quan les properes eleccions al Parlament escocès, el 2020, s'acostin.

L'oposició escocesa ha de millorar, i de pressa. Abandonats pels membres i descartats pels votants com un front sense caràcter de l'*establishment* de Londres, els laboristes escocesos necessiten reduir urgentment els lligams amb els laboristes de Westminster i nodrir la seva pansida infraestructura de campanya. Els seus diputats que van perdre els escons en les eleccions d'aquest mes no haurien de representar el Parlament escocès l'any que ve; el partit necessita candidats nous i amb ganes, que vulguin plantar cara a l'SNP i en siguin capaços.

Els unionistes en general s'han de començar a preparar pel proper referèndum escocès. Com més va, més sembla que l'únic futur sostenible per al Regne Unit és el federalisme: administracions separades per a Anglaterra, Escòcia, Gal·les i Irlanda del Nord. Els escocesos són moderadament més d'esquerres que els anglesos i es volen governar a si mateixos. Als anglesos no els agrada destinar tants diners als escocesos ni la influència dels diputats escocesos a Westminster. Els unionistes han de reformar la unió d'acord amb aquestes tendències, o l'SNP hi posarà fi per complet. •

Traducció d'Arnau Figueras